

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України «Про внесення зміни до Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо запровадження цільової грошової надбавки військовослужбовцям під час дії воєнного стану (особливого періоду) для підтримки фізичної витривалості та відновлення організму»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

З моменту введення воєнного стану в Україні у зв'язку зі збройною агресією РФ, військовослужбовці Збройних Сил України та інших військових формувань виконують завдання в умовах підвищених фізичних, психологічних і функціональних навантажень.

Систематичне перебування в умовах бойових дій, тривалі фізичні навантаження, порушення режиму сну та харчування, а також обмежений доступ до якісного відновлення організму призводять в цілому до зниження фізичної витривалості, погіршення імунного статусу, підвищення ризиків травматизму та захворювань, а також зниження ефективності виконання бойових завдань.

Водночас чинне законодавство України не передбачає цільових інструментів державної підтримки військовослужбовців у частині забезпечення їх спеціалізованими харчовими продуктами та дієтичними добавками, які б забезпечували підтримку фізичної витривалості та відновлення організму.

На практиці військовослужбовці змушені самостійно забезпечувати себе такими засобами, що створює для них додаткові витрати та є складним з огляду на різні обставини. Крім того, багато хто з військовослужбовців не має необхідних знань та навичок у сфері використання спеціалізованих харчових продуктів та дієтичних добавок, що обумовлює необхідність професійної медичної допомоги у цьому напрямку (участі підрозділів медичного забезпечення військових частин і формувань у розробленні та коригуванні індивідуальних планів підтримки фізичної витривалості та відновлення організму військовослужбовців із використанням дієтичних добавок та інших харчових продуктів спеціального призначення).

У зв'язку з цим виникає необхідність законодавчого врегулювання питання запровадження цільової грошової надбавки для окремих категорій військовослужбовців, яка дозволить забезпечити системний підхід до підтримки їх фізичного стану, підвищити ефективність відновлення після бойових та інших фізичних навантажень під час несення служби, а також зменшити негативні наслідки впливу стресу та перевтоми на організм.

2. Мета і завдання прийняття акта

Метою даного законопроєкту є підвищення рівня соціального захисту військовослужбовців, підтримка їх фізичної витривалості та відновлення організму шляхом запровадження цільової грошової надбавки

військовослужбовцям окремих категорій для придбання харчових продуктів спеціального призначення, застосування яких сприятиме покращенню здоров'я та функціональної спроможності організму в умовах підвищених навантажень.

Для досягнення цієї мети передбачається вирішення таких завдань:
створення законодавчих підстав для щорічної виплати цільової грошової допомоги;

визначення чіткого кола осіб (за функціональним принципом), які мають право на отримання цільової грошової надбавки;

забезпечення адресності та цільового використання коштів;

впровадження механізму медичного супроводу використання визначених засобів;

встановлення державного контролю за переліком дозволених до придбання (у рамках реалізації проєкту) дієтичних добавок (у тому числі вітамінів, мінеральних речовин або інших речовин із поживним чи фізіологічним ефектом) та інших харчових продуктів спеціального призначення, що використовуються для підтримки фізичної витривалості та відновлення організму.

3. Загальна характеристика і основні положення проєкту акта

Законопроєктом пропонується доповнити Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» новою статтею 9³, якою запроваджується комплексний механізм фінансової та організаційної підтримки забезпечення фізичної витривалості та відновлення організму військовослужбовців в умовах підвищених фізичних навантажень.

Зокрема, положеннями проєкту передбачається:

1. Встановлення цільової грошової надбавки військовослужбовцям у вигляді щорічної виплати у розмірі трьох мінімальних заробітних плат, з прив'язкою до розміру мінімальної заробітної плати станом на 1 січня відповідного календарного року;

2. Віднесення до отримувачів цільової грошової надбавки: військовослужбовців, які безпосередньо беруть участь у бойових діях; осіб, які проходять підготовку у навчальних центрах; інструкторського складу навчальних центрів, військових частин і формувань.

3. Порядок виплати – надбавка нараховується та виплачується за наказом командира військової частини або за наказом керівника територіального центру комплектування та соціальної підтримки (диференційований підхід залежно від категорії військовослужбовців).

4. Медичне забезпечення – передбачається участь підрозділів медичного забезпечення військових частин і формувань у розробленні та коригуванні індивідуальних планів підтримки фізичної витривалості та відновлення організму військовослужбовців із використанням дієтичних добавок та інших харчових продуктів спеціального призначення.

5. Регулювання переліку товарів – перелік дієтичних добавок (у тому числі вітамінів, мінеральних речовин або інших речовин із поживним чи

фізіологічним ефектом) та інших харчових продуктів спеціального призначення, що використовуються для підтримки фізичної витривалості та відновлення організму військовослужбовців, визначається центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері оборони, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, який забезпечує реалізацію державної політики у сфері охорони здоров'я.

6. Забезпечення цільового використання коштів шляхом виключно безготівкової форми розрахунків, з використанням платіжних карток та обмеженням за МСС-кодами, а також придбання товарів тільки у суб'єктів господарювання, зареєстрованих відповідно до законодавства, які здійснюють на території України торгівлю товарами з визначеного Кабінетом Міністрів України переліку.

7. Визначення порядку призначення та виплати цільової грошової надбавки на підзаконному рівні – у прикінцевих та перехідних положеннях передбачається зобов'язання Кабінету Міністрів України забезпечити розроблення та перегляд нормативно-правових актів, що впливають із проєкту закону, а також забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із проєктом закону.

4. Стан нормативно-правової бази у зазначеній сфері правового регулювання

Сфера правових відносин, у якій пропонуються нововведення, регулюється Конституцією України, Законами України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», «Про військовий обов'язок і військову службу», «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» та іншими нормативно-правовими актами.

Пропонується внесення зміни до Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», що буде достатнім для досягнення цілей, визначених законопроєктом.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація законопроєкту потребуватиме додаткових видатків з Державного бюджету України.

Основними факторами, що впливатимуть на обсяг витрат, є:
чисельність військовослужбовців, які матимуть право на цільову грошову надбавку;

розмір мінімальної заробітної плати;

тривалість дії воєнного стану (особливого періоду).

Фінансування реалізації положень цього законопроєкту передбачається здійснювати у межах наявних бюджетних ресурсів за рахунок очікуваної економії державних коштів. Такий ефект буде досягнутий шляхом належного забезпечення фізіологічних потреб військовослужбовців у білках, жирах,

вуглеводах, вітамінах та мінеральних речовинах, що сприятиме суттєвому зниженню рівня травматизму, захворюваності та інвалідності при екстремальних фізичних навантаженнях. Як наслідок, це дозволить скоротити витрати на тривале лікування та реабілітацію, мінімізувати супутні видатки, пов'язані з погіршенням стану здоров'я особового складу і його морально-психологічного стану, а також це підвищить ефективність роботи та збереже високий рівень боєздатності підрозділів.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття акта

Прийняття проєкту Закону України «Про внесення зміни до Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо запровадження цільової грошової надбавки військовослужбовцям під час дії воєнного стану (особливого періоду) для підтримки фізичної витривалості та відновлення організму» сприятиме підвищенню рівня соціального захисту військовослужбовців, збереженню їх здоров'я та покращенню процесів відновлення, підвищенню показників фізичної витривалості, покращення морально-психологічного стану, а також забезпечить зниження рівня втрат особового складу та підвищення ефективності виконання поставлених завдань.

Народний депутат України

Сергій ГРИВКО

«___» _____ 2026 року

